

תת"ע 4049/06/23 - מדינת ישראל נגד מהדי צקר

בית המשפט לתעבורה מחוז מרכז פתח תקווה

תת"ע 4049-06-23 מדינת ישראל נ' צקר
תיק חיצוני: 95501072706

לפני
המאשימה
נגד
הנאשם
החלטה

כבוד השופטת שירי שפר
מדינת ישראל
מהדי צקר

1. בפני בקשת הנאשם להורות על ביטול כתב האישום אשר הוגש כנגדו וזאת מחמת התיישנות לפי סעיף 149(8) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982.
2. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום ובו מיוחסת לו עבירה של נהיגה ברכב ועקיפת רכב אחר תוך חציית קו הפרדה רצוף שלא נמצא לצידו הימני קו קטעים, בניגוד לתקנה 47(ה)(5) לתקנות התעבורה.
תיעוד העבירה בוצע ביום 25.10.22, באמצעות צילום וידאו על ידי אזרח שפעל במסגרת פרוייקט "שומרי הדרך".
3. אין חולק כי כתב האישום וההזמנה לדין נשלחו אל הנאשם ביום 20.04.23 - בחלוף כמעט 6 חודשים מיום ביצוע העבירה.
4. לטענת הנאשם, המדובר בעבירה שהחשד לביצועה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א(א) לפקודת התעבורה ("צילום שנעשה בדרך שנקבעה בתקנות, במצלמה המופעלת באופן אוטומטי או בידי שוטר, יהיה קביל כראיה") ולכן ניתן להגיש כתב אישום כנגד בעל הרכב, **רק אם הודע לו על ביצוע העבירה תוך 4 חודשים** כמצוותסעיף 225א(1) לחוק סדר הדין הפלילי.
- לטענת הנאשם, שומר הדרך משתמש באפליקציה ייחודית שעברה אישור משטרת ישראל לצורך צילום העבירה ובאמצעותה מופק הצילום - ולכן מדובר בצילום אוטומטי. עוד לטענתו - עדות שומר הדרך הינה משנית לראיית הצילום המרכזית ולא תתקבל ללא הצילום האמור - ולכן מדובר בעבירה המבוססת על צילום רכב, כאמור.
5. לטענת המאשימה לא חלה כל התיישנות בעבירה נשוא תיק זה שכן אין המדובר בעבירה המבוססת על צילום רכב אוטומטי או צילום שנעשה על ידי שוטר כאמור בסעיף 27א(א) לפקודת התעבורה, אלא בעבירה המתועדת על ידי צילום של אזרח שהוא "שומר דרך".

המאשימה הפנתה לעפ"ת (מחוזי ב"ש) 5160-01-19 **מדינת ישראל נגד אברגיל חיים** (17.02.19), ולעפ"ת (מחוזי י-ם) 40062-01-19 **מדינת ישראל נגד אלעזר זמל** (18.03.19).

דין והכרעה:

6. מצאתי לדחות בקשת ההגנה. להלן נימוקיי.

7. הטענה נדונה ונדחתה זה מכבר.

בעפ"ת (מחוזי ב"ש) 5160-01-19 **מדינת ישראל נ' אברגיל חיים** (17.2.19), בית המשפט המחוזי קבע כי צילום שמבוצע על ידי "שומרי דרך", אינו עומד בתנאים שנקבעו בסעיף 27א לפקודת התעבורה, ולכן: **"כמוהו כראיה רגילה, שיש להציגה לבית המשפט, בכפוף להעדת מבצע הצילום"**.

כך גם נקבע בעפ"ת (י-ם) 40062-01-19 **מדינת ישראל נ' אלעזר זמל** (18.3.19):

"בחינה של סעיפי החוק שצוטטו לעיל ושל טיעוני הצדדים מביאה לידי מסקנה כי סעיף

225א(1)(א) לחסד"פ אינו חל בנסיבות בהן תיעוד העבירה נעשה בידי "שומר דרך", מהנימוקים הבאים:

א. כפי שעולה מלשון הוראות החוק הנ"ל, סעיף 225א(1)(א) לחסד"פ חל רק כאשר החשד לביצוע העבירה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א או 27א1 לפקודת התעבורה. סעיף 27א לפקודה הנ"ל קובע באופן מפורש כי עניינו בצילום שנעשה במצלמה המופעלת באופן אוטומטי או בידי שוטר. **אין מחלוקת כי צילום רכב המשיב לא בוצע באופן אוטומטי ולא על ידי שוטר. מובנם המילולי של סעיפי החוק הנ"ל אינו כולל אפוא צילום שנעשה בידי שומר דרך.**

ב. **לטעמי, הדרישה לפיה המצלמה תופעל על ידי שוטר אינה טכנית, אלא מהותית. המחוקק מצא לחרוג מדיני הראיות הרגילים, ולהתיר הגשה של צילום כראיה, אף שלא באמצעות מבצע הצילום.** היתר זה מותנה ומבוסס על קיומן של ההוראות המפורטות בתקנות התעבורה (הגשת צילומים לבית המשפט), תשנ"ז-1997 (להלן: "תקנות הצילומים"), בדבר ביצוע בדיקות תקינות (תקנה 2), הפקת הצילום על ידי מי שהוסמך לכך בידי קצין משטרה (תקנה 3א), שמירת הסרט במשטרה (תקנה 3ב), סימון הסרט והתמונות כנדרש (תקנה 3ג) ומתן אישורים בכתב על ביצוע פעולות נדרשות (תקנה 4). כמו כן מבוסס ההיתר על כך שהתיעוד נעשה על ידי משטרת ישראל, במסגרת פעולות האכיפה המוטלות עליה. **לעומת זאת, צילום המבוצע על ידי שומר דרך קביל רק לפי כללי הקבילות הרגילים, תקנות הצילומים לא חלות ביחס אליו ובית המשפט לא מניח לגביו שהוא בוצע במסגרת פעילות משטרתית שוטפת.**

ג. גם אם יש ממש בטענת המשיב לפיה הפעלתן השוטפת של מצלמות א-3 נעשית בידי גורם חיצוני (מאחר ובנושא זה נשמע טיעון בלבד, לא ניתן לקבוע לגביו ממצא עובדתי), הרי **שתנאי לקבילות הצילומים המופקים מהן הינו קיום הדרישות הקבועות בתקנות הצילומים. כאמור, תנאים אלה אינם חלים על צילום המבוצע על ידי אזרח. ממילא, לא ניתן לקבל את המסקנה אותה מסיק המשיב מטענתו זו, לפיה אין מקום לאבחנה בין שני סוגי הצילומים.**

ד. **העובדה שסרטון שצולם על ידי שומר דרך נבחן על ידי שוטר קודם הגשתו, אינה מלמדת כי החשד לביצוע העבירה המתועדת בו "מבוסס על צילום". ראשית, כאמור, הצילום יתקבל כראיה רק אם שומר הדרך שתיעד את העבירה יעיד בעצמו בבית המשפט. הצילום עשוי לשמש אפוא ראיה נוספת במארג הראיתי, אך לא הראיה הבלעדית או העיקרית עליה מבוסס האישום. שנית, בכל מקרה מוטלת על גוף התביעה חובה לבחון את חומר החקירה, קודם קבלת החלטה בדבר הגשת כתב אישום. בחינת הצילום על ידי המשטרה אינה מיוחדת אפוא לכתב אישום בבית המשפט לתעבורה, המוגש בגין עבירות שתועדו בצילום".**

בפיסקה 8, נקבע:

"ער אני, לכך כי ייתכן שנעשה לא אחת, שימוש ראיתי בצילומים הנערכים על ידי "שומרי הדרך" עד כדי כך שמטשטש התחום שבין צילומי המשטרה לצילומי "שומרי הדרך", אולם הוראת סעיף 225א(1)(1) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב-1982, בזיקה להוראת 27א לפקודת התעבורה, קובעת את סד הזמנים של ארבעת החדשים, בהתבסס על הצילום המשטרתי, העומד בתקנות הגשת הצילומים, ולא בזיקה לצילום המתבצע על ידי כל גוף אחר, שכמוהו כראיה רגילה, שיש להציגה לבית המשפט, בכפוף להעדת מבצע הצילום".

8. מהפיסקה לעיל עולה כי סעיף 225א(1)(1) לחסד"פ חל רק כאשר החשד לביצוע העבירה מבוסס על צילום רכב כאמור בסעיף 27א או 1א27 בפקודת התעבורה. עניינו של סעיף 27א בצילום שנעשה במצלמה המופעלת באופן אוטומטי או בידי שוטר.

9. צילום הרכב במקרה דנא, לא בוצע באופן אוטומטי ולא על ידי שוטר.

החשד לביצוע העבירה מבוסס על עדות שומר הדרך אשר נתמכת בצילום. השימוש שעושה "שומר הדרך" לצורך הצילום באפליקציה ייחודית כטענת ב"כ הנאשם (טענה שלא נקבע לגביה ממצא עובדתי) אינו מיתר הצורך בעדות שומר הדרך ובלעדיה לא ניתן יהיה להגישו כראיה.

גם הדרך בה מופק הצילום במרכז הבקרה של הרלב"ד (טענה נוספת שלא נקבע לגביה ממצא עובדתי) - אינה

מייתרת את עדות "שומר הדרך" ואין בה כדי לענות על דרישות החוק המכשיר צילום כראיה קבילה - בפני עצמו וללא כל עדות נלווית.

10. פרשנותו המילולית של החוק אינה תומכת בטענת ב"כ הנאשם.

11. מאחר וסעיף 225א(1) לחסד"פ אינו חל במקרה זה של תיעוד עבירה על ידי "שומר דרך" - חלות הוראות סעיף 239א (א) בחסד"פ, ומכוחו יש לשלוח הודעה בדבר ביצוע העבירה לבעל הרכב תוך שנה מיום ביצוע העבירה, ואז למעשה תקופת ההתיישנות הינה כאמור בסעיף 9 לחסד"פ - 5 שנים.

12. בע"פ 6629/98 **אורי הלר נגד מ"י**, [פורסם בנבו] התייחס בית המשפט העליון להוראת סעיף 239א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב 1982 וקבע כך:

"(1) סעיף 239א לחוק אינו כולל "הוראה אחרת" במובן סעיף 9 לחוק לעניין התיישנותן של העבירות שפורטו בו. משמע כי דין התיישנותן של העבירות המפורטות בסעיף הוא כקבוע בסעיף 9 לחוק, וכי גם על עבירות אלו ניתן להגיש כתב-אישום, או להמציא הזמנה למשפט, בגדר תקופת ההתיישנות הקבועה לכל אחת מהעבירות בסעיף 9 לחוק. **הוראת סעיף 239א אך מסייגת אפשרות זאת בקביעת תנאי, שבתוך שנה מיום ביצוע העבירה הוזמן מבצע העבירה לחקירה, או נשלחה אליו הודעה על ביצוע העבירה (353ב - ד).**

(2) משהוזמן החשוד לחקירה, או נשלחה אליו הודעה על היותו חשוד בביצוע העבירה, רואים בו כמי שהועמד מבעוד מועד על החשדות בביצוע העבירה, ובכך ניתנה לו הזדמנות להיערך לקראת הצורך להתגונן מפני האשמתו בביצועה. בכך מוסר החשש שהגשת כתב-אישום נגדו, או הזמנתו למשפט, בחלוף תקופה ארוכה משנה תפגיע אותו ותפגע ביכולתו להתגונן (353ו - ז).

13. מצב בו אדם נאלץ להתגונן מפני אירוע מצולם מכוח בעלותו ברכב ביום העבירה, מחייב מתן אפשרות הוגנת לאותו אדם להתגונן מפני העבירה המיוחסת לו - כדי לאפשר לבעל הרכב לאתר ולמצוא את הנהג ברכב ביום האירוע או לפחות להיות בעל יכולת שחזור סבירה של יום האירוע כדי לדעת האם אכן הוא אשר ביצע את העבירה או אדם אחר לו נתן את רכבו.

המחוקק קבע במקרה שבפנינו - המבוסס על עדות "שומר דרך" יחד עם צילום, רף סביר של שנה.

14. המאשימה שלחה את כתב האישום לנאשם תוך פחות מחצי שנה - ולכן עמדה בסד הזמנים הקבוע בחוק ולא נשללה מהנאשם היכולת לברר באופן סביר מי נהג ברכב ביום האירוע.

15. לאור כל האמור, הבקשה לביטול האישום מחמת התיישנות נדחית.

ניתנה היום, ו' אדר א' תשפ"ד, 15 פברואר 2024, בהעדר הצדדים.